Gesetz-Sammlung
für die
Königlichen Preußischen Staaten.

ZBIÓR PRAW
dla
Państw Królestwa Pruskiego.

№ 26.

(Nr. 3581.) Allerhöchster Erlaß vom 12. Mai 1852., betreffend die Verleihung der fiskalischen Rechte rc. für den Ausbau einer Gemeinde-Chaussee von Simmern über Sargenroth nach Gemünden.

Nachdem Ich durch Meinen Erlaß vom heutigen Tage den chausseemäßigen Ausbau der Straße von Simmern über Sargenroth nach Gemünden durch die betheiligten Gemeinden genehmigt habe, bestimme Ich hierdurch, daß auf diese Straße das Recht zur Expropriation der für die Chaussee erforderlichen Grundstücke und das Recht zur Entnahme der Chausseebau- und Unterhaltungs-Materialien nach Maaßgabe der für die Staats-Chausseen geltenden Bestimmungen Anwendung finden sollen. Zugleich verleihe Ich den betheiligten Gemeinden das Recht zur Erhebung des Chausseegeldes auf dieser Chaussee nach dem für die Staats-Chausseen jedesmal geltenden Chausseegeld-Tarife. Auch sollen die dem Chausseegeld-Tarife vom 29. Februar 1840. angehängten Bestimmungen wegen der Chausseepolizei-Vergehen für die in Rede stehende Straße Gültigkeit haben.

(Nr. 3581.) Najwyższe rozporządzenie z dnia 12. Maja 1852., tyczące się nadania praw fiskalnych i t. d. dla budowy gminnéj drogi żwirowéj od Simmern przez Sargenroth do Gemuenden.

Potwierdziwszy rozporządzeniem Mojém z dnia dzisiajszego żwirowe wybudowanie drogi od Simmern przez Sargenroth do Gemuenden przez dotyczące gminy, stanowię niniejszém, iż do tejże drogi prawo expropryacyi gruntów na drogę żwirową potrzebnych i prawo wybierania materyałów do budowy i utrzymywania drogi żwirowéj wedle postanowień ważnych dla Rządowych dróg żwirowych zastósowanie mieć mają. Nadaję zarazem dotyczącym gminom prawo pobierania drogowego na tejże drodze żwirowéj wedle taryfy drogowego dla Rządowych dróg żwirowych za każdą razą ważnéj. Również dodatkowe postanowienia taryfy drogowego z dnia 29. Lutego 1840. względem przekroczeń policyino-drogowych do wymienionéj drogi ważność mieć mają.

Der gegenwärtige Erlaß ist durch die Gesetz-Sammlung zur öffentlichen Kenntniß zu bringen.

Potsdam, den 12. Mai 1852.

Friedrich Wilhelm.

v. d. Heydt. v. Bodelschwingh.

An
den Minister für Handel, Gewerbe und öffentliche Arbeiten und den Finanzminister.

Niniejsze rozporządzenie przez Zbiór praw do publicznéj wiadomości ma być podaném.

Poczdam, dnia 12. Maja 1852.

Fryderyk Wilhelm.

von der Heydt. Bodelschwingh.

Do
Ministra handlu, przemysłu i robót publicznych i do Ministra finansów.

(Nr. 3582.) Allerhöchster Erlaß vom 12. Mai 1852., betreffend die in Bezug auf den chausseemäßigen Ausbau der Straße von Freiburg über Hohenfriedeberg nach Bolkenhain durch den für diesen Zweck zusammengetretenen Aktienverein bewilligten fiskalischen Vorrechte.

Nachdem Ich durch Meinen Erlaß vom heutigen Tage den chausseemäßigen Ausbau der Straße von Freiburg über Hohenfriedeberg nach Bolkenhain durch den für diesen Zweck zusammengetretenen Aktienverein genehmigt habe, bestimme Ich hierdurch, daß auf diese Straße das Expropriationsrecht für die zur Chaussee erforderlichen Grundstücke und das Recht zur Entnahme der Chausseebau- und Unterhaltungs-Materialien, nach Maaßgabe der für die Staats-Chausseen geltenden Bestimmungen Anwendung finden sollen. Zugleich verleihe Ich dem genannten Aktienverein das Recht

(Nr. 3582.) Najwyższe rozporządzenie z dnia 12. Maja 1852., tyczące się praw fiskalnych nadanych względem żwirowego wybudowania drogi od Freyburg przez Hohenfriedeberg do Bolkenhain przez utworzone na ten cel towarzystwo akcyine.

Potwierdziwszy rozporządzeniem Mojém z dnia dzisiajszego żwirowe wybudowanie drogi od Freyburg na Hohenfriedeberg do Bolkenhain przez utworzone w tym celu towarzystwo akcyine, stanowię niniejszém, iż do tejże drogi prawo expropryacyi gruntów potrzebnych na drogę żwirową i prawo wybierania materyałów do budowania i utrzymywania drogi żwirowéj wedle postanowień ważnych dla Rządowych dróg żwirowych zastósowanie znajdować mają. Zarazem nadaję wymienionemu towarzystwu akcyinemu prawo

zur Erhebung des Chausseegeldes auf dieser Chaussee nach dem für die Staats-Chausseen jedesmal geltenden Chausseegeld-Tarife. Auch sollen die dem Chausseegeld-Tarife vom 29. Februar 1840. angehängten Bestimmungen wegen der Chausseepolizei-Vergehen für die in Rede stehende Straße Gültigkeit haben.

Der gegenwärtige Erlaß ist durch die Gesetz-Sammlung zur öffentlichen Kenntniß zu bringen.

Potsdam, den 12. Mai 1852.

Friedrich Wilhelm.

v. d. Heydt. v. Bodelschwingh.

An
den Minister für Handel, Gewerbe und öffentliche Arbeiten und den Finanzminister.

do pobierania drogowego na tejże drodze żwirowéj wedle taryfy za każdą razą dla Rządowych dróg żwirowych ważnéj. Również dodatkowe postanowienia taryfy drogowego z dnia 29. Lutego 1840. względem przekroczeń drogowo-policyinych do rzeczonéj drogi ważność mieć mają.

Niniejsze rozporządzenie przez Zbiór praw do publicznéj wiadomości ma być podaném.

Poczdam, dnia 12. Maja 1852.

Fryderyk Wilhelm.

von der Heydt. Bodelschwingh.

Do
Ministra handlu, przemysłu i robót publicznych i do Ministra finansów.

(Nr. 3583.) Statut für die Meliorations-Sozietät des Skottau-Thales, Kreises Neidenburg. Vom 2. Juni 1852.

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes Gnaden, König von Preußen &c. &c.

verordnen Behufs Verbesserung der Grundstücke im Skottau-Thale des Kreises Neidenburg nach Anhörung der Betheiligten, dem Antrage der Mehrzahl derselben entsprechend, auf Grund des Gesetzes vom 28. Februar 1843. §§. 56. 57. (Gesetz-Sammlung vom Jahre 1843. S. 69.) was folgt:

§. 1.

Zweck und Umfang der Sozietät.

Um die Grundstücke des Skottau-Thales im Neidenburger Kreise unterhalb der Opacnick-Mühle und oberhalb der Scharnau-Mühle auf dem linken Ufer des Skottau-Flusses durch Ent- und Bewässerung zu verbessern, werden die Besitzer dieser Grundstücke zu einer Genossenschaft vereinigt unter dem Namen:

„Meliorations-Sozietät des Skottau-Thales."

Die Sozietät hat ihren Sitz in Neidenburg.

§. 2.

Der Meliorationsbezirk besteht für jetzt aus einer Fläche von 1543 Morgen.

Von diesen Grundstücken, welche auf der Karte des Wiesenbau-Technikers Zühlke vom Jahre 1851. verzeichnet sind, gehören:

1) zum Gute Klein-Koslau......	434	Morgen
2) zum Gute Groß-Koslau	244	=
3) den Bauern in Groß-Koslau.	44	=
4) der Pfarre in Klein-Koslau..	98	=
5) der Schule in Klein-Koslau..	20	=
6) den Bauern in Klein-Koslau.	348	=
7) den Bauern in Polko........	46	=
8) zum Gute Groß-Sackrau.....	309	=
Summa	1543	Morgen.

(Nr. 3583.) Statut dla towarzystwa melioracyinego doliny Skottau w powiecie Neidenburg. Z dnia 2. Czerwca 1852.

My Fryderyk Wilhelm, z Bożéj łaski, Król Pruski i t. d.

stanowimy celem melioracyi gruntów w dolinie Skottau w powiecie Neidenburg, po wysłuchaniu interesentów wedle wniosku większéj liczby takowych, na mocy ustawy z dnia 28. Lutego 1843. §§. 56. 57. (Zbiór praw z roku 1843. strona 69) co następuje:

§. 1.

Cel i objętość spólnictwa.

Celem melioracyi gruntów doliny Skottau w powiecie Neidenburg poniżéj Opacnick-Muehle i powyżéj Scharnau-Muehle na lewym brzegu rzeki Skottau przez wysuszenie i irygacyą, posiedziciele tychże gruntów do spólnictwa połączonymi zostaną pod nazwą:

»Spólnictwo melioracyi doliny Skottau.«

Spólnictwo ma swoje posiedzenia w Neidenburgu.

§. 2.

Obwód melioracyiny składa się na teraz z przestrzeni 1543 mórg.

Z gruntów wyznaczonych na mapie technika agronomicznego łąk Zuehlke z roku 1851., należą:

1) do majętności Klein-Koslau ..	434	mórg
2) do majętności Gross-Koslau ..	244	»
3) do włościan w Gross-Koslau ..	44	»
4) do probostwa w Klein-Koslau	98	»
5) do szkoły w Klein-Koslau	20	»
6) do włościan w Klein-Koslau ..	348	»
7) do włościan w Polko	46	»
8) do majętności Gross-Sackrau.	309	»
Ogół	1543	mórg.

Der Meliorationsbezirk kann auf Antrag des Sozietätsvorstandes mit Genehmigung der betheiligten Grundbesitzer und der Regierung zu Königsberg erweitert und beschränkt werden.

§. 3.

Die Sozietät hat die vorgedachten Flächen zu entwässern und soweit als möglich zu bewässern.

Nach dem Meliorationsplan werden

a) bewässert:

1) vom Gute Klein-Koslau ..	205	Morgen
2) vom Gute Groß-Koslau ..	244	=
3) von den Bauern in Groß-Koslau	26	=
4) von der Pfarre in Klein-Koslau	16	=
5) von den Bauern in Klein-Koslau	225	=
6) vom Gute Groß-Sackrau .	256	=
Summa	972	Morgen;

b) entwässert:

1) vom Gute Klein-Koslau ..	229	Morgen
2) von den Bauern in Groß-Koslau	18	=
3) von den Bauern in Polko	46	=
4) von der Pfarre in Klein-Koslau	82	=
5) von der Schule in Klein-Koslau	20	=
6) von den Bauern in Klein-Koslau	123	=
7) vom Gute Groß-Sackrau .	53	=
Summa	571	Morgen.

Zu dem Ende hat die Sozietät die nöthigen Gräben, Wässerungsrinnen, Brücken und Stauschleusen nach dem von der Regierung festgesetzten Meliorationsplan auszuführen.

Diese Anlagen sind auch von der Sozietät künftig zu unterhalten, soweit sie zur gemeinschaftlichen Benutzung ganzer Abtheilungen dienen, wo-

Obwód melioracyiny na wniosek przełożeństwa spólnictwa z przyzwoleniem dotyczących posiedzicieli gruntów i Regencyi w Królewcu powiększonym i zmniejszonym być może.

§. 3.

Spólnictwo powinno wymienione przestrzenie osuszać i, o ile może irygować.

Wedle planu melioracyinego zostaną

a) irygowanemi:

1) od majętności Klein-Koslau	205	mórg
2) od majętności Gross-Koslau	244	»
3) od włościan w Gross-Koslau	26	»
4) od probostwa w Klein-Koslau	16	»
5) od włościan w Klein-Koslau	225	»
6) od majętności Gr.-Sackrau	256	»
Ogół	972	mórg;

b) osuszone:

1) od majętności Klein-Koslau	229	mórg
2) od włościan w Gross-Koslau	18	»
3) od włościan w Polko	46	»
4) od probostwa w Klein-Koslau	82	»
5) od szkoły w Klein-Koslau ..	20	»
6) od włościan w Klein-Koslau	123	»
7) od majętności Gr.-Sackrau	53	»
Ogół	571	mórg.

Na ten cel spólnictwo powinno potrzebne rowy, ścieki irygacyine, mosty i śluzy wstrzymujące, wedle planu melioracyinego przez Regencyą ustanowionego, wykonać.

Zakłady te również na przyszłość spólnictwo powinno utrzymywać, o ile do spólnego użytkowania całych oddziałów służą, a zatém

gegen diejenigen Anlagen, welche nur einzelnen Grundbesitzern zum Vortheil gereichen, von diesen allein — oder von mehreren gemeinschaftlich nach Verhältniß des Vortheils — unterhalten werden müssen.

Ueber die von der Sozietät und über die von mehreren Grundbesitzern gemeinschaftlich fortdauernd zu unterhaltenden Anlagen, sowie über die zur Sozietät gehörigen Grundstücke ist ein Kataster von dem Sozietätsvorstande zu führen.

§. 4.

Aufbringung der Kosten.

Die Beiträge zur Sozietätskasse sind von den Sozietätsmitgliedern zu leisten nach Verhältniß des Vortheils, welchen die gemeinsamen Anlagen den einzelnen Grundstücken bringen, und nach Verhältniß der Spezialkosten, welche nach dem Meliorationsplan auf die einzelnen Grundstücke verwendet werden.

Zu diesem Behufe werden aus den zu bewässernden Grundstücken vier Abtheilungen gebildet und zwar:

I. Abtheilung: Gut Klein-Koslau mit .... 205 Morgen

II. Abtheilung: Gut Groß-Koslau mit .... 244 Morg.
die Bauern in Groß-Koslau mit .... 26 =
270 =

III. Abtheilung: die Pfarre in Klein-Koslau mit..... 16 =
die Bauern in Klein-Koslau mit .... 225 =
241 =

IV. Abtheilung: Gut Groß-Sackrau mit .... 256 =

Summa 972 Morgen.

zakłady, z których tylko pojedynczy posiedziciele gruntów mają zysk, przez takowych — albo przez niektórych spólnie wedle stosunku zysku — utrzymywane być muszą.

Względem zakładów, które przez spólnictwo i przez niektórych posiedzicieli gruntów spólnie i ciągle utrzymywane być mają, jako też względem gruntów do spólnictwa należących kataster od przełożeństwa spólnictwa ma być prowadzonym.

§. 4.

Obmyślenie kosztów.

Składki do kasy towarzystwa pojedynczy członkowie towarzystwa powinni uiszczać wedle stosunku zysku, któren pojedyncze grunta ze spólnych zakładów mają, i wedle stosunku kosztów specyalnych, które wedle planu melioracyi na pojedyncze grunta obrócone będą.

Na ten cel z gruntów do irygacyi przeznaczonych cztery oddziały utworzone będą, a to:

I. oddział: majętności Klein-Koslau z .... 205 mórg

II. oddział: majętności Gross-Koslau z... 244 mórg
włościanie w Gr.-Koslau z........ 26 »
270 »

III. oddział: probostwa w Klein-Koslau z.. 16 »
włościanie w Kl.-Koslau z .... 225 »
241 »

IV. oddział: majętności Gross-Sackrau z........................ 256 »

Ogół 972 mórg.

Die vier Abtheilungen bringen die Beiträge zu den gemeinsamen Bewässerungsanlagen und zu den Generalkosten nach dem Verhältniß der Morgenzahl auf und jede Abtheilung in sich die Beiträge zu den auf dieselbe verwendeten Spezialkosten, ebenfalls nach Verhältniß der Morgenzahl.

Die Kosten der Entwässerung werden, insofern die Anlage nur Ein Grundstück betrifft, von diesem allein getragen; genießen mehrere Grundstücke Vortheil daraus, so tragen die Besitzer dieser Grundstücke die Entwässerungskosten gemeinschaftlich nach Maaßgabe des Vortheils und sind dabei drei Klassen anzunehmen, von denen

die Klasse I. beiträgt..... 3 Theile,
" " II. " ..... 2 "
" " III. " ..... 1 Theil.

Reklamationen gegen die Höhe der eingeforderten Beiträge werden vom Vorstande und in letzter Instanz vom Schiedsgericht (§. 15.) entschieden. Sie müssen bei Vermeidung der Präklusion spätestens binnen zehn Tagen nach erfolgter Bekanntmachung beim Schaudirektor angemeldet werden.

Die Zahlung der Beiträge ist zuerst am 1. April 1854. zu leisten und erfolgt halbjährlich am 1. April und 1. Oktober.

§. 5.

Zur Ausführung der Melioration hat die Sozietät ein Darlehn von sechstausend Thalern aus der Staatskasse erhalten und zwar zinsfrei auf fünf Jahre vom 1. Oktober 1852. ab.

Nach Ablauf dieser fünf Jahre wird das Darlehn von der Sozietät mit drei Prozent verzinst und außerdem mit zwei Prozent amortisirt, dergestalt, daß jährlich fünf Prozent des ursprünglichen Darlehnsbetrages in halbjährigen Raten postnumerando gezahlt werden und davon drei Prozent des jedesmaligen Darlehnsrestes auf Zinsen, der Ueberschuß als Kapitalstilgung berechnet wird.

Cztery wydziały te uiszczają składki do spólnych zakładów irygacyinych i do kosztów generalnych wedle stosunku liczby mórg, i każdy wydział składki do kosztów specyalnych na takowy obróconych również wedle stosunku liczby mórg.

Koszta osuszenia, o ile zakład tylko jednego gruntu się dotyczy, takowy sam ponosić winien; jeżeli niektóre grunta z tego mają zysk, natenczas posiedziciele tychże gruntów koszta osuszenia spólnie ponoszą a to w miarę zysku i przyimują się przytém trzy klasy, z których

klasa I. ponosi ..... 3 części,
» II. » ..... 2 »
» III. » ..... 1 część.

Reklamacye przeciwko wysokości zażądanych składek od przełożeństwa, a w ostatniéj instancyi przez sędziego polubownego (§. 15.) zadecydowane zostaną. Takowe pod uniknieniem prekluzyi najpóźniéj w przeciągu dziesięciu dni po nastąpioném ogłoszeniu u dyrektora lustracyinego zameldowane być muszą.

Zapłata składek pierwszy raz dnia 1. Kwietnia 1854. ma być uiszczoną i nastąpi półrocznie dnia 1. Kwietnia i 1. Października.

§. 5.

Do wykonania melioracyi towarzystwo odebrało pożyczkę sześć tysięcy talarów z kasy Rządowéj, a to bez opłacania prowizyi podczas pięciu lat rachując od dnia 1. Października 1852.

Po upływie tychże pięciu lat pożyczka od towarzystwa po trzy od sta prowizyą opłacaną i prócz tego po dwa od sta amortyzowaną będzie tak, iż rocznie pięć procentów pierwotnéj kwoty pożyczki w półrocznych ratach postnumerando się opłaca a z takowych trzy procenta każdorazowéj reszty pożyczki na prowizye, przewyżka na umorzenie kapitałowe się obrachuje.

Die Verzinsung und Amortisation beginnt mit dem 1. Oktober 1857., die erste Ratenzahlung ist also am 1. April 1858. zu leisten.

§. 6.

Jedes Sozietätsmitglied hat der Sozietät von seinen Grundstücken diejenigen Flächen, welche zum Bau der Zuleitungs- und Ableitungskanäle erforderlich sind, soweit ohne Entschädigung abzutreten, als der bisherige Nutzungswerth nach voraussichtlicher Schätzung durch die ihm demnächst verbleibende Grasnutzung auf den Dammdossirungen und Uferwänden und durch die sonstigen durch den Bau erwachsenden zufälligen Vortheile aufgewogen wird.

Streitigkeiten hierüber werden, mit Ausschluß des Rechtweges, schiedsrichterlich entschieden (cfr. §. 15.).

Die sonstigen zur Ausführung der Melioration, namentlich zur Anlegung der Kanäle, Brücken, Schleusen, Wehre, Wärterhäuser und Wege, erforderlichen Grundstücke werden im Mangel der Einigung von der Sozietät nach den Vorschriften des Gesetzes über die Benutzung der Privatflüsse vom 28. Februar 1843. zur servitutarischen Benutzung resp. als Eigenthum erworben.

Danach steht die Entscheidung darüber: welche Grundstücke für die obigen Zwecke in Anspruch zu nehmen sind, der Regierung in Königsberg zu, mit Vorbehalt des innerhalb einer Präklusivfrist von sechs Wochen einzulegenden Rekurses an den Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten.

Die Ermittelung und Festsetzung der Entschädigung erfolgt ebenfalls durch die Regierung in Königsberg, vorbehaltlich des dem Provokaten innerhalb sechs Wochen nach Bekanntmachung der Entscheidung zustehenden Rekurses an das Revisionskollegium für Landeskultursachen in Berlin (§§. 45. bis 51. des Gesetzes vom 28. Februar 1843.).

Opłacanie prowizyą i amortyzacya zaczyna się z dniem 1. Października 1857. a zatém pierwsza opłata częściowa dnia 1. Kwietnia 1858. się uiszcza.

§. 6.

Każdy członek towarzystwa powinien towarzystwu ze swych gruntów przestrzenie potrzebne do budowy kanałów doprowadzenia i spuszczenia wody tak dalece bez wynagrodzenia ustąpić, o ile dotychczasowa wartość użytku według otaxowania przez użytek trawy na groblach i brzegach i przez inne wskutek budowy przypadkowo wynikające korzyści wyrównaną zostanie.

Spory w tym względzie, z wyjątkiem drogi prawa, polubownie zadecydowane zostaną (cfr. §. 15.)

Inne do wykonania melioracyi, mianowicie do założenia kanałów, mostów, śluz, tam, domów strażniczych i dróg, potrzebne grunta w braku pojednania od towarzystwa wedle przepisów ustawy względem użytkowania rzek prywatnych z dnia 28. Lutego 1843. do serwitutarnego użytkowania resp. na własność nabywane zostaną.

Zatém Regencya w Królewcu ustanowi, jakie grunta na powyższe cele mają być przeznaczone, ze zastrzeżeniem rekursu w przeciągu terminu prekluzyinego sześciu tygodni do Ministra spraw gospodarczych.

Wypośrodkowanie i ustanowienie wynagrodzenia nastąpi również przez Regencyę w Królewcu, ze zastrzeżeniem rekursu ze strony prowokata w przeciągu sześciu tygodni po obwieszczeniu decyzyi do kolegium rewizyinego dla spraw kultury krajowéj w Berlinie (§§. 45. aż do 51. ustawy z dnia 28. Lutego 1843.).

Wegen Auszahlung der Geldvergütigung für die der Expropriation unterworfenen Grundstücke kommen die für den Chausseebau hierüber in der Provinz Preußen bestehenden gesetzlichen Bestimmungen in Anwendung.

§. 7.

Innere Verfassung der Sozietät.

An der Spitze der Sozietät steht ein Schaudirektor und ein Vorstand von fünf Mitgliedern.

Dieselben bekleiden ein Ehrenamt. Nur für die baaren Auslagen ist dem Schaudirektor eine Remuneration vom Vorstande festzusetzen.

§. 8.

Der Vorstand besteht aus

1) dem Besitzer des Gutes Klein-Koslau,
2) = = = = Groß-Koslau,
3) = = = = Groß-Sackrau,
4) dem jedesmaligen Pfarrer in Klein-Koslau,
5) einem von den betheiligten bäuerlichen Besitzern aus Klein-Koslau, Groß-Koslau und Polko aus ihrer Mitte zu wählenden Abgeordneten.

Die Mitglieder ad 1. bis 4. ernennen für sich je einen Stellvertreter; der Stellvertreter ad 5. wird wie das betreffende Mitglied gewählt.

Die Wahl des bäuerlichen Abgeordneten und Stellvertreters erfolgt auf sechs Jahre; wird die Wahl verweigert, so steht der Regierung in Königsberg die Ernennung zu.

Die Mitglieder des Vorstandes wählen den Schaudirektor auf zwölf Jahre.

Diese Wahl unterliegt der Bestätigung der Regierung zu Königsberg.

Wird die Bestätigung versagt, so schreitet der Vorstand zu einer neuen Wahl. Wird auch diese

Względem wypłaty wynagrodzenia w pieniędzach za grunta ulegające expropryacyi, prawne postanowienia istnące dla budowy dróg żwirowych w prowincyi Pruskiéj się zastósują.

§. 7.

Wewnętrzna organizacya towarzystwa.

Towarzystwu przewodniczy dyrektor lustracyjny i przełożeństwo pięciu członków.

Takowi zawiadywają urzędem honorowym. Tylko za gotowe wydatki dyrektorowi lustracyinemu od przełożeństwa remuneracya ma być ustanowioną.

§. 8.

Przełożeństwo składa się:

1) z posiedziciela majętności Klein-Koslau,
2) » » » Gross-Koslau,
3) » » » Gross-Sackrau,
4) z każdorazowego plebana w Klein-Koslau,
5) z jednego, przez dotyczących posiedzicieli włościańskich w Klein-Koslau, Gross-Koslau i Polko ze swego grona obranego deputowanego.

Z członków ad 1. do 4. mianuje każdy zastępcę za siebie; zastępca ad 5. obranym zostanie jak dotyczący członek.

Wybór deputowanego włościańskiego i zastępcy nastąpi na sześć lat; jeżeli wybór odmówionym będzie, natenczas Regencya w Królewcu mianowanie uskuteczni.

Członkowie przełożeństwa obierają dyrektora lustracyinego na dwanaście lat.

Wybór ten podlega potwierdzeniu Regencyi w Królewcu.

Jeżeli potwierdzenie odmówionem będzie, natenczas przełożeństwo do nowego wyboru

Wahl nicht bestätigt oder die Wahl verweigert, so steht der Regierung die Ernennung auf höchstens sechs Jahre zu.

Die Versammlung zur Wahl des Schaudirektors beruft der Kreislandrath und führt darin den Vorsitz ohne Stimmrecht, jedoch mit entscheidender Stimme bei Stimmengleichheit. Er verpflichtet den Schaudirektor und die Vorstandsmitglieder durch Handschlag an Eidesstatt.

§. 9.

Bei der Wahl des von den bäuerlichen Besitzern zu wählenden Vorstandsmitgliedes (§. 8. Nr. 5.) hat der, welcher mindestens mit Einem Morgen (Magdeburgisch Maaß) betheiligt ist, Eine Stimme, wer über zehn bis zu zwanzig Morgen besitzt, zwei Stimmen, über zwanzig bis dreißig Morgen drei Stimmen, und so fort.

Wer mit seinen Meliorations-Kassenbeiträgen im Rückstande ist, oder den Vollbesitz der bürgerlichen Rechte durch rechtskräftiges Erkenntniß verloren hat, darf an der Wahl nicht Theil nehmen und auch nicht gewählt werden.

Von dem Schaudirektor und bis dahin, wo dieser gewählt sein wird, vom Kreislandrath wird die Liste der Wähler mit Hülfe der Gemeindevorsteher aufgestellt und der Wahltermin abgehalten.

Die Liste der Wähler wird vierzehn Tage lang in einem oder mehreren zur öffentlichen Kenntniß gebrachten Lokalen offen gelegt.

Während dieser Frist kann jeder Betheiligte Einwendungen gegen die Richtigkeit der Liste bei dem Schaudirektor oder dem Kreislandrath erheben.

Die Entscheidung der Einwendungen und die Prüfung der Wahl steht dem Vorstande zu.

Im Uebrigen sind bei dem Wahlverfahren, sowie in Betreff der Verpflichtung zur Annahme

przystępuje. Jeżeli i ten wybór potwierdzonym nie zostanie albo wybór odmówionym będzie, natenczas Regencyi mianowanie na najwyżéj sześć lat służy.

Zgromadzenie do wyboru dyrektora lustracyinego zwołuje radzca ziemiański powiatu, który w takowém bez prawa głosowania prezyduje, jednakowoż z głosem decydującym przy równości głosów. Zobowięzuje dyrektora lustracyinego i członków przełożeństwa daniem ręki zamiast przysięgi.

§. 9.

Przy wyborze członka przełożeństwa przez posiedzicieli włościańskich obranego (§. 8. Nr. 5.) ten, który przynajmniéj z jedną morgą (miary Magdeburgskiéj) jest interesowanym, ma jeden głos, kto przeszło dziesięć aż do dwudziestu mórg posiada, dwa głosy, przeszło dwadzieścia aż do trzydziestu mórg, trzy głosy, i tam daléj.

Kto ze swojemi składkami do kasy melioracyi się znajduje w zaległości, albo pełne dzierzenie praw obywatelskich prawomocnym wyrokiem utracił, przy wyborze nie może mieć udziału i obranym być nie może.

Od dyrektora lustracyinego, a dopóki tenże obranym nie został, od powiatowego radzcy ziemiańskiego spis wyborców za pomocą przełożonych gminnych ustanowionym zostanie i termin wyborczy się odbywa.

Spis wyborców czternaście dni w jednym albo w kilku lokalach do publicznéj wiadomości podanych otwarcie wyłożonym zostanie.

W przeciągu tegoż terminu każdy interesent zarzuty przeciw prawdziwości spisu u dyrektora lustracyi albo powiatowego radzcy ziemiańskiego zanieść może.

Decyzya zarzutów i zbadanie wyboru należy do przełożeństwa.

Zresztą przy postępowaniu wyborczém, jako też względem obowiązku do przyjęcia

unbesoldeter Stellen die Vorschriften über Gemeindewahlen analogisch anzuwenden.

Das ausscheidende Mitglied kann wieder gewählt werden.

Sollte eins der mit Virilstimme versehenen Güter durch Dismembration an mehrere Besitzer übergehen, so bildet dieses einen Wahlbezirk und gelten für denselben die vorstehenden Bestimmungen.

miejsc bezpłatnych, przepisy względem wyborów gminnych analogicznie się zastósują.

Członek występujący znów obranym być może.

Gdyby majętność jaka mająca jeden głos przez dysmembracyą w posiadłość kilku posiedzicieli się dostała, natenczas takowa tworzy jeden obwód wyborczy, względem którego powyższe postanowienia mają ważność.

§. 10.

Der Vorstand versammelt sich regelmäßig alle Jahr zweimal zur Frühjahrs- und Herbstgrabenschau in den ersten Tagen des Mai und Oktober, um den Etat festzustellen, die Jahresrechnung abzunehmen, Streitigkeiten unter den Sozietätsmitgliedern, wo möglich an Ort und Stelle, zu entscheiden und die sonst nöthigen Beschlüsse zu fassen.

Nach Bedürfniß kann der Schaudirektor außerordentliche Versammlungen ausschreiben.

Der Schaudirektor ist stimmberechtigter Vorsitzender des Vorstandes mit entscheidendem Votum bei Stimmengleichheit; er beruft die Vorstandsversammlungen, leitet die Verhandlungen und handhabt die Ordnung in den Sitzungen.

Die Zusammenberufung erfolgt unter Angabe der Gegenstände der Verhandlung; mit Ausnahme dringender Fälle muß dieselbe wenigstens sieben freie Tage vorher erfolgen. Wer am Erscheinen behindert ist, muß die Vorladung seinem Stellvertreter mittheilen.

Der Vorstand kann nur beschließen, wenn mindestens drei Mitglieder außer dem Vorsitzenden zugegen sind; eine Ausnahme hiervon findet Statt, wenn der Vorstand, zum dritten Male zur Verhandlung über denselben Gegenstand zusammenberufen, dennoch nicht in genügender Zahl er-

§. 10.

Przełożeństwo zgromadza się regularnie corocznie dwa razy do lustracyi rowów na wiosnę i w jesieni w pierwszych dniach miesiąca Maja i Października, aby etat ustanowić, rachunek roczny odjąć, spory pomiędzy członkami towarzystwa, o ile może, na miejscu decydować i inne potrzebne uchwały ustanowić.

Według potrzeby dyrektorowi lustracyinemu wolno, nadzwyczajne zgromadzenia wypisać.

Dyrektor lustracyi jest przewodniczący przełożeństwa z prawem głosowania i z decydującym głosem przy równości takowych: onże zwoła zgromadzenia przełożeństwa, przewodniczy czynnościom i utrzymuje porządek w posiedzeniach.

Zwołanie nastąpi z podaniem przedmiotów czynności; z wyjątkiem naglących przypadków takowe przynajmniéj siedm wolnych dni wprzódy nastąpić musi. Kto przy stawieniu się jakąkolwiek ma przeszkodę, zapozew swemu zastępcy zakomunikować musi.

Przełożeństwo tylko uchwalić może, jeżeli przynajmniéj trzech członków prócz prezydującego jest przytomnych; wyjąwszy jeżeli przełożeństwo po trzeci raz względem tego samego przedmiotu zwołane było, lecz w dostatecznéj liczbie się nie stawiło. Przy drugiém i trze-

schienen ist. Bei der zweiten und dritten Zusammenberufung muß auf diese Bestimmung ausdrücklich hingewiesen werden.

Die Beschlüsse und die Namen der dabei anwesend gewesenen Mitglieder werden in ein besonderes Buch eingetragen; sie werden vom Schaudirektor und drei Mitgliedern der Versammlung vollzogen.

§. 11.

Der Schaudirektor ist die ausführende Verwaltungsbehörde der Sozietät, vertritt dieselbe anderen Personen und Behörden gegenüber und handhabt die örtliche Polizei zum Schutz der Anlagen. Er führt ein Dienstsiegel mit der Umschrift:

„Direktorium der Meliorations-Sozietät des Skottau-Thales",

und hat insbesondere:

a) die Meliorations-Kassenbeiträge auszuschreiben und von den Säumigen im Wege der administrativen Exekution einzuziehen, die Zahlungen auf die Kasse anzuweisen und die Kasse unter Zuziehung eines anderen vom Vorstande zu bestimmenden Mitgliedes zu revidiren;

b) den Entwurf des Etats und die Jahresrechnung nebst einem Jahresbericht dem Vorstande in der Frühjahrs-Versammlung vorzulegen;

c) Die Sozietätsbeamten zu beaufsichtigen und die halbjährige Grabenschau mit dem Grabeninspektor und den Vorstandsmitgliedern abzuhalten;

d) den Schriftwechsel für die Sozietät zu führen und die Urkunden derselben zu unterzeichnen; indeß ist zu Verträgen und Vergleichen über Gegenstände von funfzig Thalern und mehr, der genehmigende Beschluß oder Vollmacht des Vorstandes beizubringen.

ciém zwołaniu toż postanowienie wyraźnie wykazaném być musi.

Uchwały i nazwiska przytém przytomnych członków do osobnéj księgi się wpiszą; takowe podpisane będą przez dyrektora lustracyi i trzech członków zgromadzeń.

§. 11.

Dyrektor lustracyi jest wykonawczą władzą administracyiną towarzystwa, zastępuje takowe na przeciwko innym osobom i władzom i przewodniczy miejscowéj policyi na ochronę zakładów. Onże prowadzi pieczęć służbową z napisem:

»Dyrekcya towarzystwa melioracyi doliny Skottau,«

i ma w szczególności:

a) składki do kasy melioracyi wypisać i od będących we zwłoce w drodze exekucyi administratywnéj ściągnąć, zapłaty do kasy przekazać i kasę z przywezwaniem drugiego od przełożeństwa przeznaczonego członka rewidować;

b) projekt etatu i rachunek roczny wraz z raportem rocznym przełożeństwu w zgromadzeniu na wiosnę przedłożyć;

c) urzędników towarzystwa dozorować i półroczną lustracyę wspólnie z inspektorem rowowym i z członkami przełożeństwa odbywać;

d) korespondencyą dla towarzystwa prowadzić i dokumenta takowego podpisać; jednakowoż do umów i ugód względem przedmiotów pięćdziesięciu talarów i więcéj, uchwała potwierdzająca lub plenipotencya przełożeństwa ma być przytoczoną.

Verträge und Vergleiche unter funfzig Thaler schließt der Schaudirektor allein rechtsverbindlich ab und hat nur die Verhandlungen nachträglich dem Vorstande zur Kenntnißnahme vorzulegen;

e) die Kontraventionen der Sozietätsmitglieder gegen die Bestimmungen des Statuts und der zum Schutz der Anlagen erlassenen Polizei-Reglements zu untersuchen und die Strafen festzustellen.

Binnen zehn Tagen nach Bekanntmachung des Strafresoluts kann der Angeschuldigte entweder Untersuchung vor dem Polizeirichter verlangen oder Rekurs an die Regierung vor dem Schaudirektor anmelden. Geschieht weder das eine noch das andere, so behält es bei der Straffestsetzung des Schaudirektors sein Bewenden.

Kontraventionen anderer Personen sind zur Bestrafung durch den Polizeirichter anzuzeigen, wenn nicht der Frevler freiwillig die ihm vom Schaudirektor bekannt gemachten Geldstrafen zur Meliorationskasse einzahlt.

Die Verwandlung der Geldstrafen in Gefängnißstrafe muß in jedem Falle durch den Polizeirichter auf Antrag des Schaudirektors und des Polizeianwalts bewirkt werden.

Die von dem Schaudirektor allein, nicht vom Polizeirichter, festgesetzten Geldstrafen fließen zur Meliorationskasse.

In Abwesenheits- und sonstigen Behinderungsfällen kann der Schaudirektor sich durch ein Vorstandsmitglied oder den Grabeninspektor vertreten lassen.

§. 12.

Ein mit Ent- und Bewässerungs-Anlagen vertrauter Sachverständiger ist als Grabeninspektor zu engagiren.

Er hat die Wasserleitungen und Bauwerke von Zeit zu Zeit zu besichtigen, für deren ordent-

Umowy i ugody mniéj od pięćdziesiąt talarów dyrektor lustracyiny sam prawoważnie zawiera i czynności późniéj przełożeństwu do wiadomości tylko przedłoży;

e) kontrawencye członków towarzystwa przeciw postanowieniom statutu i regulaminów policyinych wydanych na ochronę zakładów, zbadać i kary ustanowić.

W przeciągu dziesięciu dni po ogłoszeniu rezolutu karnego obwiniony albo indagacyi przed sędzią policyinym żądać albo rekurs do Regencyi u dyrektora lustracyi zameldować może. Jeżeli ani jedno ani drugie się nie stanie, natenczas pozostawia się przy ustanowieniu karném dyrektora lustracyi.

Kontrawencye innych osób do ukarania przez sędziego policyinego doniesione być mają, jeżeli przestępca oznajmionych mu przez dyrektora lustracyi kar pieniężnych do kasy melioracyi dobrowolnie nie zapłaci.

Zmiana kar pieniężnych na karę więzienia w każdym przypadku przez sędziego policyinego na wniosek dyrektora lustracyi i prokuratora policyi uskutecznioną być musi.

Przez dyrektora lustracyinego samego, a nie przez sędziego policyinego ustanowione kary pieniężne wpływają do kasy melioracyi.

W przypadkach nieobecności i innych przeszkód dyrektor lustracyi przez członka przełożeństwa lub inspektora rowowego się może kazać zastępować.

§. 12.

Znający się na zakładach wysuszenia i irygacyi jako inspektor rowowy ma być umieszczonym.

Ma on wodociągi i działa budownicze od czasu do czasu rewidować, o utrzymaniu w po-

liche Unterhaltung und Behandlung zu sorgen, die Bauten zu veranschlagen und größere Bauten zu leiten, — alles nach einer vom Vorstande und Schaudirektor festzustellenden Instruktion.

Der Vorstand wählt den Grabeninspektor und bestimmt dessen Remuneration.

Die für die Wahl und Bestätigung des Schaudirektors im §. 8. getroffenen Bestimmungen gelten auch für die Wahl des Grabeninspektors.

An den Sitzungen des Vorstandes soll der Grabeninspektor in der Regel Theil nehmen, jedoch nur mit berathender, nicht mit entscheidender Stimme.

§. 13.

Zur Bewachung und Bedienung der Sozietätsanlagen stellt der Vorstand nach Bedürfniß einen oder zwei Wiesenwärter an, welche den Anweisungen des Schaudirektors und Grabeninspektors pünktlich Folge leisten müssen und von dem Schaudirektor bei Dienstvernachlässigungen oder Ungehorsam mit Verweis und Geldstrafen bis zu drei Thalern bestraft werden können.

§. 14.

Die Verwaltung der Meliorationskasse ist vom Vorstande einem Rendanten zu übertragen. Der Vorstand ertheilt demselben eine Instruktion und bestimmt seine Remuneration, sowie die von ihm zu bestellende Kaution.

§. 15.

Verfahren bei Streitigkeiten innerhalb der Sozietät.

Die Streitigkeiten, welche zwischen Mitgliedern der Sozietät über das Eigenthum von Grundstücken, über die Zuständigkeit oder den Umfang von Grundgerechtigkeiten oder anderen Nutzungsrechten und über besondere auf speziellen Rechts-

rządku takowych mieć staranie, budowy projektować i większym budowom przewodniczyć, — wszystko wedle instrukcyi od przełożeństwa i od dyrektora lustracyi ustanowionych.

Przełożeństwo obiera inspektora rowowego i oznaczy remuneracyą takowego.

Postanowienia w §. 8. dla wyboru i potwierdzenia dyrektora lustracyi również dla wyboru inspektora rowowego mają ważność.

Przy posiedzeniach przełożeństwa inspektor rowowy zazwyczaj ma mieć udział, jednakowoż tylko z obradczym, ale nie z decydującym głosem.

§. 13.

Celem usługi i pilnowania zakładów towarzystwa przełożeństwo wedle potrzeby jednego albo dwóch strażników łąkowych umieści, którzy rozkazom dyrektora lustracyinego i inspektora rowów punktualnie posłuszni być muszą i od dyrektora lustracyinego przy zaniedbaniu służby albo nieposłuszeństwie z naganą i karami pieniężnemi aż do trzech talarów karani być mogą.

§. 14.

Przełożeństwo poleca administracyą kasy melioracyi rendantowi. Przełożeństwo udzieli takowemu instrukcyę i oznaczy jego remuneracyę, jako też kaucyę, którą ma stawić.

§. 15.

Postępowanie przy sporach wśród towarzystwa.

Spory, które między członkami towarzystwa względem własności gruntów, względem kompetencyi lub własności praw gruntowych lub innych praw użytkowania i względem szczególnych na specyalnych tytułach pra-

titeln beruhende Rechte oder Verbindlichkeiten der Parteien entstehen, gehören zur Entscheidung der ordentlichen Gerichte.

Dagegen werden alle anderen die gemeinsamen Angelegenheiten der Sozietät oder die vorgebliche Beeinträchtigung eines oder des anderen Genossen betreffende Beschwerden von dem Vorstande der Sozietät untersucht und entschieden, insofern nicht einzelne Gegenstände in diesem Statut ausdrücklich an eine andere Behörde gewiesen sind.

Gegen die Entscheidung des Vorstandes steht jedem Theil der Rekurs an ein Schiedsgericht frei, welcher binnen zehn Tagen, von der Bekanntmachung des Bescheides an gerechnet, bei dem Schaudirektor angemeldet werden muß.

Das Schiedsgericht besteht aus dem Kreislandrath als Vorsitzenden und zwei Beisitzern.

Dasselbe entscheidet nach Stimmenmehrheit. Ein weiteres Rechtsmittel findet nicht Statt. Der unterliegende Theil trägt die Kosten.

Die Beisitzer nebst einem Stellvertreter für jeden werden vom Vorstande auf drei Jahre gewählt. Wählbar hiezu ist jeder Inländer, der in der Gemeinde seines Wohnsitzes zu den öffentlichen Gemeindeämtern wählbar und nicht Mitglied der Sozietät ist.

§. 16.

Bei der Ab- und Zuleitung des Wassers aus den Hauptgräben und in die Hauptgräben der Sozietät hat jedes Mitglied die Anweisungen des Schaudirektors zu befolgen.

Die Wiesenwärter der Sozietät besorgen die Bewässerung in der Reihenfolge und nach dem Zeitmaaße, wie solches die ihnen ertheilte Instruktion vorschreibt, und müssen so wässern, daß alle Parzellen den verhältnißmäßigen Antheil am Wasser erhalten.

wnych polegających praw lub obowiązków stron, wynikają, należą do decyzyi zwyczajnych sądów.

Natomiast wszystkie inne spólne sprawy towarzystwa albo zażalenia, które się dotyczą nadwerężenia jednego lub drugiego spólnika towarzystwa, zbadane i rozstrzygnięte zostaną, o ile pojedyncze przedmioty w niniejszym statucie wyraźnie do innéj władzy nie są przekazane.

Przeciwko decyzyi przełożeństwa każdéj stronie wolno, rekurs do sądu polubownego założyć, który w przeciągu dziesięciu dni po ogłoszeniu rezolucyi rachując, u dyrektora lustracyinego zameldowanym być musi.

Sąd pulobowny składa się z Radzcy ziemiańskiego jako przewodniczącego i dwóch asystentów.

Takowy stanowi według większości głosów. Dalszy środek prawa nie ma miejsca. Podlegająca strona ponosi koszta.

Asystenci i zastępcy przez przełożonego na trzy lata obrani będą. Obieralnym jest każdy krajowiec, który w gminie swego pomieszkania do publicznych urzędów gminnych obranym być może, a nie jest członkiem towarzystwa.

§. 16.

Przy odpływie i dopuszczeniu wody z rowów głównych i do rowów głównych towarzystwa każdy członek rozkazom dyrektora lustracyinego ma być posłusznym.

Strażnicy łąk towarzystwa załatwiają irygacyą w kolei i w czasie, jak to im udzielona instrukcya przepisuje, a to w téj mierze uczynić powinni, iż wszystkie parcele stosunkową część wody dostaną.

Kein Eigenthümer darf das Oeffnen oder Schließen der Schleusen und die Bewässerung, überhaupt Verrichtungen an den Bewässerungsanlagen selbst vornehmen ohne Zustimmung des Wiesenwärters, bei Vermeidung einer Strafe von zwei Thalern für jeden Kontraventionsfall.

Żadnemu właścicielowi nie wolno, otwieranie albo zamykanie śluz albo irygacyą, w ogóle czynności przy zakładach irygacyinych przedsięwziąść bez przyzwolenia strażnika łąk pod uniknieniem kary dwóch talarów za każdy przypadek kontrawencyi.

§. 17.

Wegen des Wässerungsverfahrens, der Heuwerbung und des Hütens auf den Wiesen hat der Schaudirektor mit Zustimmung des Vorstandes die erforderlichen Reglements zu erlassen, wodurch die einzelnen Sozietätsmitglieder bei Vermeidung von Ordnungsstrafen bis zum Betrage von drei Thalern zu Handlungen und Unterlassungen im gemeinsamen Interesse verpflichtet werden können.

Die Strafandrohung kann bis zum Betrage von zehn Thalern gehen, wenn die Regierung ihre Genehmigung dazu ertheilt hat.

Von jedem solchen Reglement ist sofort Abschrift an die Regierung durch den Kreislandrath einzureichen (vergl. §§. 8. und 9. des Gesetzes vom 11. März 1850. Gesetz-Samml. von 1850. S. 390.).

§. 17.

Względem postępowania irygacyinego, robienia siana i paszenia na łąkach dyrektor lustracyi z przyzwoleniem przełożeństwa potrzebne regulamina ma wydać, przyczém pojedynczy członkowie towarzystwa pod uniknieniem kar porządkowych aż do ilości trzech talarów do czynności i zaniechań na spólną korzyść obowiązani być mogą.

Kary aż do ilości dziesięciu talarów zagrożone być mogą, skoro Regencya przyzwolenie do tego udzieli.

Od każdego takiego regulaminu natychmiast kopia Regencyi przez Radzcę ziemiańskiego ma być nadesłaną (por. §§. 8. i 9. ustawy z dnia 11. Marca 1850. Zbiór praw de 1850. strona 390).

§. 18.

Niemand kann gezwungen werden, Arbeiten auf seinen Grundstücken vorzunehmen, bei welchen kein anderes Sozietätsmitglied ein Interesse hat, dagegen wird auch Niemand von den Sozietätsbeiträgen deswegen frei, weil er wegen der schlechten Unterhaltung seiner Gräben und Schleusen, oder wegen der schlechten Bearbeitung seiner Grundstücke von den Sozietätsanlagen keinen Vortheil hat.

Die Unterhaltung der Anlagen, welche mehreren Grundbesitzern gemeinschaftlich dienen und von denselben unterhalten werden müssen, ist von

§. 18.

Nikt nie może być przymuszonym, prace na swych gruntach przedsięwziąść, przy których żaden inny członek towarzystwa nie jest interesowanym, natomiast również nikt od składek towarzystwa za to uwolnionym nie zostanie, że dla złego utrzymywania swych rowów i śluz, albo dla złego obrabiania swych gruntów ze zakładów towarzystwa żadnéj nie ma korzyści.

Utrzymywanie zakładów, które kilkom posiedzicielom spólnie służą, i utrzymywane być muszą, od dyrektora lustracyinego kontrolo-

dem Schaudirektor zu kontrolliren und nöthigenfalls durch Exekution auf Kosten der Säumigen zu bewirken. Wer solche Gräben nicht bis zum 1. Mai gehörig räumt, zahlt außerdem pro Ruthe Einen bis zwei Silbergroschen Strafe nach Verhältniß des Umfanges der Gräben.

§. 19.

Oberaufsichtsrecht des Staates.

Die Sozietät ist dem Oberaufsichtsrecht des Staates unterworfen.

Dieses Recht wird von der Regierung in Königsberg als Landespolizei-Behörde und in höherer Instanz von dem Minister für landwirthschaftliche Angelegenheiten gehandhabt nach Maaßgabe dieses Statuts, übrigens in dem Umfange und mit den Befugnissen, welche den Aufsichts-Behörden der Gemeinden zustehen.

Die Regierung hat darauf zu halten, daß die Bestimmungen des Statuts überall beobachtet, die Anlagen gut ausgeführt und ordentlich erhalten, die Schulden regelmäßig verzinst und getilgt werden. Der Kreislandrath fungirt hierbei als beständiger Kommissarius der Regierung.

Abschrift des Etats und ein Finalabschluß der Meliorationskasse ist dem Landrath jährlich einzureichen. Die Regierung ist befugt, Revisionen der Meliorationskasse und der gesammten Sozietätsverwaltung zu veranlassen, Kommissarien zur Beiwohnung der Grabenschauen und der Vorstandssitzungen anzuordnen und auf Grund des Gesetzes vom 11. März 1850. über die Polizeiverwaltung (Gesetz-Sammlung von 1850. S. 388.) die erforderlichen Polizeiverordnungen zu erlassen zum Schutz der Anlagen der Sozietät.

§. 20.

Wenn der Vorstand es unterläßt oder verweigert, die der Sozietät nach diesem Statut oder

wane i w razie potrzeby exekucyą na koszta we zwłoce będących uskutecznione być musi. Kto rowy takie aż do 1. Maja należycie nie czyści, prócz tego od prętu karę jednego do dwóch srebrnych groszy w stosunku objętości rowów zapłaci.

§. 19.

Prawo dozoru Rządu.

Towarzystwo podlega prawu nadzoru Rządu.

Prawo to wykonaném będzie ze strony Regencyi w Królewcu jako krajowéj władzy policyinéj a we wyższéj instancyi ze strony Ministerstwa spraw agronomicznych w miarę niniejszego statutu, zresztą w objętości i z prawami, które władzom dozorczym nad gminami służą.

Regencya powinna mieć o tém staranie, ażeby postanowienia statutu wszędzie zachowane, zakłady dobrze wykonane, porządnie utrzymywane a długi regularnie prowizyą opłacane i umorzone zostały. Powiatowy radzca ziemiański jest przytém czynnym jako stały komisarz Regencyi.

Kopia etatu i zamknięcie finalne kasy melioracyinéj corocznie Radzcy ziemiańskiemu ma być nadesłaném. Regencya jest upoważnioną, rewizye kasy melioracyinéj i całéj administracyi towarzystwa przedsięwziąść, komisarzy na cel odbywania lustracyi grobelnych i posiedzeń przełożeństwa delegować i na mocy ustawy z dnia 11. Marca 1850. względem zarządu policyi (Zbiór praw za rok 1850. strona 388) potrzebne policyine rozporządzenia wydać na ochronę zakładów towarzystwa.

§. 20.

Jeżeli przełożeństwo zaniedba albo odmówi, prestacye, do których towarzystwo według ni-

sonst gesetzlich obliegenden Leistungen auf den Haushaltsetat zu bringen, so läßt die Regierung nach Anhörung des Vorstandes die Eintragung in den Etat von Amtswegen bewirken, oder stellt die außerordentliche Ausgabe fest und verfügt die Einziehung der erforderlichen Beiträge.

Gegen diese Entscheidung steht dem Vorstande innerhalb zehn Tagen die Berufung an den Minister für landwirthschaftliche Angelegenheiten zu.

§. 21.

Transitorische Bestimmung.

Bis zur Vollendung der Sozietätsanlagen leitet der Kreislandrath als Kommissarius des Ministers für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten mit Hülfe eines Wiesenbau-Technikers den Bau und die Sozietätsangelegenheiten überhaupt.

Ein Komitee, bestehend aus den Besitzern der Güter Klein- und Groß-Koslau und Groß-Sackrau, dem Pfarrer in Klein-Koslau und den Schulzen der Bauerndörfer Klein- und Groß-Koslau und Polko, unterstützt ihn dabei und nimmt die Rechte der Sozietät wahr.

Der Baurath der Regierung zu Königsberg revidirt die Ausführung der Anlagen.

Nach erfolgter Ausführung werden dieselben von dem Königlichen Kommissarius im Beisein des Regierungsbaurathes dem Schaudirektor und Vorstande der Sozietät förmlich übergeben, mit der Baurechnung und einem Verzeichniß der ausgeführten Bauwerke und der Inventarienstücke.

Streitigkeiten, welche dabei entstehen möchten, werden von dem Minister für landwirthschaftliche Angelegenheiten nach Anhörung der Regierung in Königsberg entschieden, ohne daß der Rechtsweg zulässig ist.

Die Baurechnung wird nach Anhörung des Vorstandes von der Regierung in Königsberg dechargirt.

niejszego statutu albo innych przepisów prawnych jest obowiązane, na etat ekonomii zapisać, natenczas Regencya po słuchaniu przełożeństwa zapisanie na etat z urzędu uskutecznić każe, albo ustanowi nadzwyczajne wydatki i rozporządzi ściągnienie potrzebnych składek.

Przeciwko rezoluzyi téj przełożeństwu wolno, w przeciągu dziesięciu dni odwołanie do Ministra dla spraw agronomicznych założyć.

§. 21.

Przemijające postanowienie.

Aż do ukończenia zakładów towarzystwa Radzca ziemiański jako komisarz Ministra dla spraw agronomicznych za pomocą technika kultury łąk, zakłady i sprawy towarzystwa w ogóle dozoruje.

Komitet składający się z posiedzicieli dóbr Klein- i Gross-Koslau i Gross-Sackrau, proboszcza w Klein-Koslau i sołtysa wsiów włościańskich Klein- i Gross-Koslau i Polko wspiera go przytém i przestrzega prawa towarzystwa.

Radzca budowniczy Regencyi w Królewcu rewiduje wykonanie zakładów.

Po nastąpioném wykonaniu takowych przez Królewskiego komisarza w przytomności Regencyinego Radzcy budowniczego dyrektorowi lustracyinemu i przełożeństwu towarzystwa formalna tradycya nastąpi, z dołączeniem rachunku budowniczego i spisu wykonanych dzieł i inwentarza.

Spory przytém wynikłe przez Ministra spraw agronomicznych po słuchaniu Regencyi w Królewcu rozstrzygnięte będą, przyczém droga prawa nie jest dozwoloną.

Rachunek budowniczy po słuchaniu przełożeństwa ze strony Regencyi w Królewcu pokwitowanym zostanie.

Die Remuneration des Königlichen Kommissarius und des Wiesenbau-Technikers während der Bauzeit wird aus der Staatskasse bestritten.

Wegen der Kosten der Verhandlungen behält es bei der Vorschrift des Gesetzes vom 28. Februar 1843. §. 51. sein Bewenden.

§. 22.

Die Abänderung dieses Statuts, insbesondere die Vereinigung der Sozietät mit anderen im Neide- und Skottau-Thale zu bildenden Genossenschaften, kann nur mit landesherrlicher Genehmigung erfolgen.

Urkundlich unter Unserer Höchsteigenhändigen Unterschrift und beigedrucktem Königlichen Insiegel.

Gegeben Sanssouci, den 2. Juni 1852.

(L. S.) Friedrich Wilhelm.

Simons. v. Westphalen.

Remuneracya Królewskiego komisarza i technika agronomicznego łąk podczas budowy z kasy Rządowéj uiszczaną będzie.

Względem kosztów czynności pozostawia się przy przepisie ustawy z dnia 28. Lutego 1843. §. 51.

§. 22.

Odmiana niniejszego statutu w szczególności połączenie towarzystwa z innemi towarzystwami, które w dolinie Neide i Skottau utworzonemi być mają, tylko z Monarszém przyzwoleniem nastąpić może.

Na dowód Nasz Najwyższy Własnoręczny podpis i Królewska pieczęć wyciśniona.

Dan Sanssouci, dnia 2. Czerwca 1852.

(L. S.) Fryderyk Wilhelm.

Simons. Westphalen.

Redigirt im Büreau des Staats-Ministeriums.

Berlin, gedruckt in der Königlichen Geheimen Ober-Hofbuchdruckerei.
(Rudolph Decker.)

Redagowano w Biórze Ministerstwa Stanu.

Berlin, czcionkami Królewskiéj Tajnéj Nadwornéj drukarni.
(Rudolf Decker.)